

TARTALOMBÓL

- Itthon az Európai Unióban – 2 oldal
- Háztartások hulladékai – 3 oldal
- Adventi összeállítás – 4 oldal
- A Caritas Családsegítő Szolgálat – 5 oldal
- Rejtvény – 6 oldal

BORVÍZEINK, KEDVES KINCSÜNK

Természetes környezetünk védelme, szebbé tétele fontos célkitűzése a Csorgó Fiatalok Szervezetének. Több kisebb hasonló célkitűzéssel rendelkező projektbe kapcsolódtunk már be.

Idén tavasszal a polgármesteri hivatalban hívták fel figyelmünket egy pályázati lehetőségre, melyet a Bányavidékek Fejlesztéséért Nemzeti Ügynökség (Agenția Națională pentru Dezvoltarea Zonelor Miniere) hirdetett meg. Pályázatot nyújthattak be a balánbányai bánya bezárása kapcsán hátrányos helyzetűnek minősített települések civilszervezetei, így Balánbánya, Domokos, Szenttamás és Karcfalva. Olyan programokkal lehetett pályázni a közösség fejlődését segítő elő és a helyi közösség bevonásával valósul meg.

Egy régi tervünket vettük elő melyben a borvízforrásaink felújítását tűztük ki célul. Úgy gondoltuk, hogy végre olyan lehetőség adódik, melyre ha sikeres pályázatot sikerül készítenünk akkor maradandó alkothatunk a borvizeink környékén.

Terveink szerint két borvízforrás teljeskörű felújítása férhet bele ebbe a pályázati lehetőségbe.

Meghívtuk egy beszélgetésre a polgármesteri hivatal és a két közbirtokosság vezetőit, ahol ismertettük terveinket és kértük, hogy kapcsolódjanak a projekt megvalósításához.

Mindhárom intézmény örömmel csatlakozott a kezdeményezéshez és biztosított támogatásáról a projekt kivitelezése során. Közös elkészítettük a projekt költségtervét és a kivitelezés lehetőségeit is megvitatuk. Úgy döntöttünk, hogy mindkét faluban felújítunk egy-egy forrást, Karcfalván a Nagylokban található forrást, Jenőfalván pedig a porgyosi borvízforrást. A pályázat elkészült és újtára indult. Terveink szerint még idén ősszel el kellett volna készüljön mindkét helyen a felújítás. Sajnos pályázatunk sokáig őrlődött az állami intézmények malmaiban, volt amikor már azt hittük el is vezett. Végül októberben kaptuk meg az értesítést, hogy a projektünk jól meg van tervezve és nyertesnek van nyilvánítva.

Jelenleg azon dolgozunk, hogy a határidőket módosítsuk, hiszen a téli időjárás miatt nem lehet elvégezni a munkálatokat. A tél folyamán reméljük a szükséges beszerzési eljárások megtörténhetnek és sikerül a felújítási munkálatokhoz szükséges anyagokat megvásárolni, majd tavasszal, amint az időjárás engedi a konkrét munkálatokat is elvégezzük.

Ezúton kérem a község lakosságát, hogy kapcsolódjanak be a projekt megvalósításába. Biztos vagyok benne, hogy mindenki azt szeretné, hogy borvízforrásaink szép környezetben, védve az időjárás viszontagságaitól legyenek elhelyezve. Hiszen az a legkevesebb, hogy a természet adta ingyenes kincseinket megőrizzük és környezetüket ápoljuk, szebbé tesszük.

Elődeink tudták kötelességüket, hiszen a forrásokat küpükbe fogták és a környékét mindig rendbe tartották. Ma sajnos gyakran azt látjuk, hogy a meglévő építményeket sem védjük, sőt sokan rongálják.

A munkálatok kivitelezéséhez a Helyi Tanács, a Larix és a Tercs közbirtokosság valamint a Bartalis család vállalkozása biztosított segítségeről.

Szükség lesz önkéntesekre és mesteremberekre is remélem nem marad válasz nélkül a hívó szavunk.

Szabó Kázmér

ITTHON AZ EURÓPAI ÚNIÓBAN

Előző lapszámainkban röviden ismertettük az Európai Unióval kapcsolatos tudnivalókat, valamint intézményeinek hatáskörét. Ezúttal – a teljesség igénye nélkül – néhány érdekességet ismertetünk, szem előtt tartva azt, hogy milyen hatással van a falusi ember életére az uniós csatlakozás, milyen kérdések foglalkoztatják az embereket.

Az összeállításhoz felhasználtuk az RMDSZ által közölt EU okos Kérdések és válaszok az Unióról című kiadvány információit.

Amint tudjuk, Románia 2007 január 1-től kezdve az Európai Unió tagállama. Ennek következtében megszűnt a vámellenőrzés a határokon, ugyanakkor könnyebb a ki vagy beutazás, mert a két ország határánál (Magyarországgal) egyszeri ellenőrzés van, ami azt jelenti, hogy a határőrök közösen vizsgálják meg az útlevelet vagy a személyazonossági igazolványt, esetenként a gépjármű ellenőrzését. Amennyiben egy személy 90 napnál tovább akar tartózkodni a schengeni országok valamelyikében (Magyarország is november végétől tagja lesz), továbbra is vízumot vagy tartózkodási engedélyt kell igényeljen. Az uniós csatlakozás révén a román állampolgárokat is megilleti a szabad mozgás joga, de esetenként egyes országok korlátozásokat vezethetnek be. Maradjunk azonban mi itthon egyelőre, és lássuk hogyan érintenek bennünket saját településünkön az uniós szabályzatok.

Egyik előnye a csatlakozásnak, hogy a falusi gazdák bizonyos feltételek betartásával jelentős pénzügyi támogatásban részesülhetnek. A mezőgazdasági támogatásokról a polgármesteri hivatalnál kell érdeklődni, ahol a szakemberek segítenek a szükséges iratok összeállításánál. Talán a mezőgazdasági terület az, amely a falusi embert érdekli, hisz napi tevékenységének legtöbb részét képezi. A tévhit ellenében továbbra is lehet otthon állatokat tartani és nevelni azzal a feltétellel, hogy a gazda gondoskodik az állatok rendszeres kivizsgálásáról. Igaz, az otthon levágott állat csak saját fogyasztásra használható. A hús piaci értékesítésére külön szabály van, az állatot csak az arra kijelölt helyen és módon lehet levágni.

A zöldséget, gyümölcsöt, burgonyát, gabonát, az élő állatokat továbbra is a piacon lehet eladni, természetesen betartva a kereskedelmi, közegészségügyi, állat- és növényegészségügyi, illetve köztisztasági előírásokat.

Egy másik jelentős terület, amely a csatlakozás után minket is jobban érint, a környezetvédelem. Az elkövetkező időben az ország egész területén bevezetik a szelektív hulladékgyűjtést, véget vetve a nálunk is még divatos szeméthordást a mezőre „nem lássák, nem bánják” alapon. Ez szigorú büntetést von maga után. A háztartási hulladék szelektív gyűjtéséhez szükséges rendszerek kiépítése az önkormányzatok kötelessége, amihez az illetékes minisztérium szakmai és pénzügyi támogatást biztosít.

Itt említjük meg az autók károsanyag kibocsátását is, a kipufogó gázban található szennyező anyagok megengedett, maximális koncentrációját. Az ezzel kapcsolatos intézkedések folyamatosan szigorodnak és minden típusú autóra érvényesek, függetlenül a motor nagyságától, üzemanyagától stb., és meghatározzák a megengedett maximális szennyezőanyag koncentrációját.

Az ivóvíz minőségi javítása ugyancsak elsődleges feladata a csatlakozott országok kormányainak, a megyei és helyi önkormányzatoknak. Ez jelentős beruházások megvalósításával érhető el. Községünkben is e téren haladás látható, hiszen megépült a modern vízvezeték-hálózat, amelyet reményeink szerint jövőben minden lakásba be lehet majd kötni. Folyamatban a szennyvíz és esővíz levezetéséhez szükséges csövek lefektetése, ami majd maga után vonja a szabályellenesen eddig elkészített, talaj, ivóvizet (kutakat) mérgező szennygödörök felszámolását. A vízminőség ellenőrzése az egészségügyi, vízügyi és környezetvédelmi szakhatóságok hatáskörébe tartozik.

A közeljövőben az uniós csatlakozással kapcsolatos más kérdésekre is kitérünk.

Osszeállította:
N. Sz.

EUROPARLAMENTI VÁLASZTÁSOK CSÍKKARCFALVÁN – 2007

Mit jelent az Európai Parlamenti választás?

Az Európai Parlament a tagállamok népeinek képviselőiből áll, akiket öt éves időszakra választanak. Az egyes tagállamokban megválasztott képviselők száma a népesség számának függvényében változik. A tagok nem nemzeti küldöttségekben üléseznek, hanem politikai hovatartozásuk alapján transznacionális csoportokba tömörülnek. Romániának 33 képviselője van az Európai Parlamentben. Ezeket a képviselőket kell most november 25-én megválasztani.

Miért kell nekünk, erdélyi magyaroknak jelen lenni Európában?

- hogy láthatóvá tegyük a romániai magyar közösség gondjait, hogy a romániai magyar közösség érdekeinek megfelelően, befolyásolhassuk a történéseket.

- hogy a minket megillető támogatások célba érjenek, máskülönben RÓLUNK, DE NÉLKÜLÜNK döntenek.

- hogy legyenek az Európai Parlamentben képviselőink, akik átérzik, megértik és továbbítják problémáinkat.

- A gazdasági fejlesztési régiók átrajzolását Bukarestben kell megvalósítani, Brüsszelben kell elfogadtatni.

- hogy közvetlenül jussunk információkhoz: tejfeldolgozók támogatáshoz jutása, hogyan forgalmazhatják a gazdák a termékeiket, hogyan juthatnak be az uniós piacra a kibédi hagyma, a kürtös-kalács, a szilvapalinka vagy a székelyföldi pityóka.

Mi történik, ha az erdélyi magyaroknak nem lesz képviselője az Európai Parlamentben?

- Ha az RMDSZ képviselői nem jutnak be, Romániának csak román képviselői lesznek, és ők itthon sem képviselik érdekeinket. Ha nem jutunk be, akkor a nemzeti kisebbségek hangja nem hallatszik el Európáig.

- Nem kezdeményezhetjük, így nem lesz kisebbségvédelmi rendszer az EU-ban

- Nem szólhatunk bele azoknak a jogszabályoknak a kidolgozásába, amelyek által a mi sorsunkról is döntenek.

- Hátrányunkra döntenek a mezőgazdasági támogatásoknál.

- Nem létezőnk Európa számára, és a problémáink sem léteznek.

- A belpolitikában meggyengül a politikai súlyunk, kisebb mértékben tudjuk kihasználni kormányzati részvételünket az erdélyi magyarok problémáinak megoldására.

A HÁZTARTÁSOK HULLADÉKAI

A háztartásokban sokféle hulladék és szennyező anyag képződik. A fejlett országokban ezeknek az össztelemege 300 kg/ év/ fő körül van, ami annyit jelent, hogy egy egymillió város évente átlagosan 300 000 tonna háztartási hulladékot termel.

A hulladék egyidős az étellel. Minden élőlény termel valamiféle hulladékot élete során, és maga is „hulladéka” válik, amikor elpusztul. A természetben keletkező hulladékok nyersanyagként szolgálnak más élő szervezetek számára, és részévé válnak az anyagok természetes körforgásának az életközösségek táplálékláncában. A lebontó szervezetek (pl. gombák, baktériumok) azok az élőlények, amelyek visszaalakítják az elhalt szerves anyagokat ásványi anyagokká. Amíg az emberek kisebb populációkban, a természettel szoros harmóniában éltek, nem jelentett különösebb problémát a keletkező hulladék. A hulladékok a természetben található, főleg szerves anyagokból álltak, melyek viszonylag gyorsan lebomlottak.

A rómaiak fejlett kultúrájában már létezett a maihoz hasonló szemétszállítási rendszer. A keletkező szilárd konyhai hulladékot cserépedényekben tárolták, és megfelelő fizetségért naponta elszállították azt a városon kívüli parasztagazdáknak. A folyékony hulladékot, szennyvizet „modern” csatorna-rendszer vezette el, melyet szintén térítés ellenében lehetett igénybe venni.

A „sötét” középkorban a szemetet kihajították az ablakon az utcára, a vároldalra. Az emberek a rothadó, bűzlő anyagokkal teli utcákon csak gólyalábon, vagy az azóta divatos magas sarkú cipőkben tudtak járni. Rengeteg patkány nyüzsgött ezeken a helyeken rendszeres járványokat okozva (pestis, kolera). Mikor felismerték a szemet és a járványok közötti összefüggést, magánvállalkozások alakultak a szemet elszállítására.

A hulladék eltakarítása azonban csak a 19. században vált általánossá. A keletkezett szemetet elszállították a településen kívülre, azonban biztonságos elhelyezésről még nem lehetett beszélni.

Talán a legkörnyezetkímélőbb hulladékkezelést valósították meg a falusi

parasztagazdák. Gyakorlatilag elszállítandó hulladékot nem termeltek. Csomagoló anyagokra nem volt szükségük, mert nagyrészt önellátóak voltak, tároló edényeiket pedig évtizedekig használták. A szerves hulladékokat feletették a háziállatokkal, vagy a talaj trágyázására használták.

Az emberi civilizáció rohamos fejlődésének „eredménye” a hulladéktermelés drasztikus növekedése. A „civilizált” ember által termelt hulladék jelentős része azonban a természetben már nem talál feltevőre. Az elmúlt századok alatt a hulladék mennyisége mellett az összetétele is megváltozott. Ma már megjelentek benne kémiailag egészen új, nehezen lebomló, részben erősen mérgező (esetleg sugárzó) anyagok, amelyek évszázadok alatt sem bomlanak le. A környezetet a hulladékok korábban elképzelhetetlen gigantikus mennyisége fenyegeti.

Az emberi tevékenység eredményeként az élet minden területén keletkeznek hulladékok. Egy termék egész „életútja” során képződik hulladék. A termék előállítás és kereskedelmi forgalomba hozása is nagyon sok hulladék képződésével jár. A csomagolóanyagok legtöbbször néhány perc múlva a szemétesbe kerülnek. Ma már a csomagolás nem csak az eredeti célját szolgálja (tárolás, védelem), hanem hogy a termék megvétele csábítsa a vásárlót. Sokszor alkalmaznak lényegesen nagyobb méretű fényes, csillogó, figyelemfelkeltő, esetleg kombinált csomagolóanyagokat. Sajnos, egyre több az ún. „egyutas”, „eldobható” csomagolás, kizsírítva a többször felhasználható „többutas” megoldásokat. Sokszor ráadásul számos káros anyagot tartalmaznak a csomagolások (pl. Tetra Pak dobozok, amelyekben üdítőitalokat, tartós tejet forgalmaznak). A mai élelmiszersomagolásban a műanyagok nagyon nagy arányt képviselnek. Környezetvédelmi szempontból ezek veszélyesek, mert nem bomlanak le. A csomagolóanyagok közül leginkább az üveg környezetbarát. Egyre gyakoribbak az egyszer használatos termékek, mint pl. az eldobható borotva, pelenka stb. Általában mindegyiknek létezik egy többször használatos változata, mely jóval környezetkímélőbb.

Tudatos fogyasztással elkerülhetjük a sok hulladékot és szennyezőanyagot képező árukat, és helyes választásunkkal ösztönzőleg hathatunk ezen termékek forgalmazásának a beszüntetésére. (Ha senki nem vásárolna eldobható dobozos üdítőt, akkor nem lenne értelme gyártani!)

A hulladékproblémák megoldásának egyik jelentős lépése a hulladék keletkezésének megelőzése. Tudatosan vásárolj! Gondolkozz, mielőtt választasz! Gondold meg, valóban szükség van rá? Nem tudod kölcsönözni, bérelni? Ha mégis vásárolsz, tartós, jó minőségű árut vegyél! A hulladéktermelést teljesen nem lehet megszüntetni, azonban a környezetre gyakorolt negatív hatását a hulladékok mennyiségének és veszélyességének csökkentésével lehet mérsékelni. A visszaváltható, környezetbarát, többutas csomagolást vedd! Vásárolj utántöltő, nagyobb kiszerezésű termékeket! Javítsd meg dolgaidat, mielőtt újat vennél! Amire nincs szükséged, „add oda” másoknak! Talán nem mindenki tudja, hogy mi számít a háztartásában veszélyes hulladéknak, amely nem kerülhetne a települési személtelárokba, vagy a csatornahálózatba. A háztartásokban keletkező ártalmas anyagok köre igen széles. A legnagyobb mennyiségben keletkező anyag talán az elhasznált növényi olaj, ill. egyéb sütőzsiradék. Nincs olyan család, ahol ne lenne gyógyszer a háznál. A lejárt szavatosságú gyógyszerek szintén ebbe a kategóriába sorolandók. Ugyanúgy, mint ahogy az elemek, akkumulátorok is. A ház körüli javítások, gépkocsi szerelés miatt sokszor keletkezik fűrészlaj, olajos rongy, olajos flakon és elhasznált fagyálló folyadék. Fokozottan veszélyesek a higanyos lázmérők is. A lakásfelújítás után megmaradó festék és hígító felesleg, beszáradt ragasztó, lakk és ezek csomagolásai éppúgy veszélyesek, mint a kerti munkákból származó növényvédőszer, rovarirtók maradványai, valamint azok csomagolóanyagai. Egyre több az otthonunkban megtalálható személyi számítógépek elektronikai hulladéka. A festékpatronok sem kerülhetnének egyszerűen a kukákba.

És Te mennyi hulladékot termelsz?!
M.I.

ADVENT

Adventi dicséretre

Üdvösség napja, Jézusunk,
Ragyogj fel szívünk rejtekén,
Fut már az éj, a föld kerek
Színére új, szebb nap derül.

Adtál kívánatos időt:

Hadd mossa könnyek kútfeje
Tiszta áldozatul szívünk
S gyullassza vidám szeretet.

Honnét a bűn forrása folyt,
Örök a könnyek kútfeje,
Ha a bűnbánat vesszeje
Kérges szívünket megtöri.

Jó már a nap, a Te napod,
Hogy minden újra felvirít.
Akkor mi is örvendezünk,
Kiket jobbod jó útra vitt.

Kegyes Háromság, térden áld
Téged a világ-gépezet,
Kegyelmedben megújulók,
Mondjunk mi is új éneket.

Ismeretlen szerző (IV. század)
Sík Sándor fordítása

Örvendezzünk keresztények, közel van
az Isten!

Az advent eredeti jelentése: első hivatalos megjelenés, hivatalba lépés, uralomra jutás. Az első századok keresztényei Krisztus hozzánk, emberekhez való jövetelének kifejezéseként használták. Advent legelterjedtebb elnevezésének eredete a latin "adventus Domini", azaz "az Úr érkezése, eljövetele" kifejezés, röviden Úrjövét amely karácsonyra és a világvégi eseményekre utal.

Ennek értelmében az advent első két hetének liturgiája Jézus második eljövetelére való várakozást emeli ki, míg utolsó két hete az örömteli várakozást helyezi előtérbe.

Az adventi időszakban, az Úrjövetre készülve jól tesszük, ha többet foglalkozunk Isten dolgaival, igyekszünk jobban megismerni azt, akit várunk. Ajánlatos több időt csöndben, magunkban tölteni. A közelgő karácsony várakozásában tisztítsuk meg lelkünket minden szennytől.

Advent kedvelt különlegessége a hajnali rorate mise. A korareggeli szentmise ezt a népies elnevezést arról a jellegzetes (ószövetségi szentírási szövegen alapuló) énekről kapta, amelyet Ádventben szinte naponta énekeltek, énekelnek: "Harmatozzatok eget onnan felülről" ("harmatozzatok" latinul "rorate").

Igen elterjedt szokás nálunk is az adventi koszorú használata. Vigyázzunk arra, hogy ne csupán lakásunk díszé legyen a készület idején a koszorú, hanem hétről hétre növekvő fénye bennünk is növelje az alázatot, embertársaink iránti szeretetünket, gyarapítsa jócselekedeteinket, imádságos lekületünket.

Örvendezzünk keresztények, közel van az Isten,
és eléje minden lélek szentül közelítsen,

S az angyalok seregének hangján énekelje:

Siess Uram, jöjj le közénk, kérünk esdekelve.

Az oldalt összeállította Kelemen Erzsébet

HOGYAN HASZNÁLJUK AZ EGYHÁZI KIFEJEZÉSEKET?

Komoróczy György ismert nyelv-művelő a Hargita Népe napilap, Helyesen magyarul rovatában több alkalommal felhívja az olvasók figyelmét egyes szavak helyes írására, azok megfelelő kifejezésére. Legutóbb az ez év november 1-i számban ismertette az egyházi kifejezésekkel kapcsolatos tudnivalókat. Érdemes tallózni benne.

Leginkább az egybe- és különírással, valamint a kis és nagy kezdőbetűs írásmóddal van baj. A helyes formákat az akadémiai helyesírási szabályzat és az egyházi kifejezések helyes írására Budapesten kiadott Útmutató alapján közli.

Kis kezdőbetűvel írjuk az ünnepeket, a nevezetes napokat, a rövidebb-hosszabb időszakokat, a történelmi eseményeket jelentő szavakat, szókapcsolatokat: mindenszentek, karácsony, húsvét. Mondatkezdéskor, természetesen nagybetűvel írjuk: Mindenszentek, Karácsony, Húsvét.

Az Úr imájának nevét így kell írni: Miatyánk; A Mi Atyánk az imádság kezdő szavai. Hasonlóképpen. Hiszek egy - az ima neve; Hiszek egy Istenben - az imádság kezdő szavai.

Köznyelvi használatban kisbetűvel írjuk a katolikus egyház, református egyház stb. kifejezést, a nagybetűs Katolikus Egyház, Református Egyház stb. intézménynevet jelöl.

A mindenkori pápa nevét - Szent- atya, nagybetűvel írjuk szövegek között is. A zsinat "papi gyűlés"-t jelent, a II: Vatikáni Zsinat viszont intézménynév.

Egybeírjuk például: aprószentek (ünnep neve), búcsújárás, egyházközség, kálváriajárás, lelkipásztor, mennyország, nagycsütörtök, szentbeszéd, úrvacsora. Különírjuk: hegyi beszéd, kánai menyegző, lelki élet, Szent Jobb, Szent Korona, de: Szentföld és Szentlélek.

Végezetül a fent említett írást a szerző az Útmutató egyik munkatársának soraival zárja: ... szeretnénk remélni, hogy az iskolák magyartanárai, de a sajtó munkatársai, sőt a reklámszövegeket író személyek is pontosabb helyesírással fogják a jövőben írni az egyházi kifejezéseket.

Németh Sz.

ISMERKEDJÜNK

Caritas Családsegítő Szolgálat

Ebben a lapszámban a Gyulafehérvári Caritas Családsegítő Szolgálatával ismerkedhetnek meg tisztelt olvasóink. Bíró Katalin szociálpedagógust, a Családsegítő Szolgálat Csíki Régiójának munkatársát kérdeztük:

Hogyan jött létre a Családsegítő Szolgálat és milyen célkitűzései vannak? A "Családsegítő Szolgálat" a Gyulafehérvári Caritas egy új programja, a jól ismert Otthoni Gondozó Szolgálat mellett. A szükség hozta létre ezt a programot, hisz azt tapasztaljuk nap mint nap, hogy a fizikai szenvedés mellett nagyon fontos odafigyelnünk a lelki szenvedésekre, elbizonytalanodásokra is, amelyek gyakorlatilag bármely korosztályt érinthetnek. Mert elbizonytalanodásokat élhet meg az a kisgyerek, akinek nincsenek barátai, és elbizonytalanodhat gyakran a szülő is, aki bár a legjobbat szeretné nyújtani a gyermeknek, mégis gyakran megkérdőjelezi, hogy szülőként tényleg a gyerek javát szolgálja-e az általa gyakorolt nevelési elvekkel.

Programunk családsegítő szolgálat, mert minden ember legelemibb léttapasztalata a családhoz kötődik. A családon belül megélt kapcsolatok minősége nagyban befolyásolja, hogy az egyén a tágabb környezetben hogyan érzi magát, hogyan tud beilleszkedni, teljesíteni. Éppen ezért a programban dolgozó segítő munkatárakkal, pszichológusokkal, szociálpedagógusokkal a családok védelméért, a családon belüli helyes kapcsolatok megéléséért, a sérülések gyógyulásáért dolgozunk. Ugyanakkor a keresztény értékrendet képviselve az élet értelmét, szépségeit próbáljuk közösen felfedezni és felfedeztetni azokkal a személyekkel, családokkal, akikkel kapcsolatba kerülünk.

Milyen programokat nyújtanak az érdeklődőknek?

Programjainkat elsősorban vidéken szervezzük a helyi igényekhez igazodva. A teljesség igénye nélkül sorolnám fel a már működő programjainkat:

- Különböző szükséghelyzetekben, problémakörökben való tájékoztatás
- Megelőzési programok különböző csoportoknak
- Tematikus csoportok időseknek, nőknek, szülőknek, fiataloknak, gyerekeknek, kisbabás anyukáknak

- Önszolgáltató csoportok fogyatékkal élőknek, szenvedélybetegeknek, daganas betegeknek és hozzátartozóiknak

- Önismereti, személyiségfejlesztő, készségfejlesztő csoportok gyermekeknek és fiataloknak

- Családi és párkapcsolati nehézségekben tanácsadás és támogató beszélgetés egyéneknek és családoknak

- Felnőttképzés

- Korai fejlesztés, és felzárkóztató programok

A mai rohanó világban fontosnak tartjuk, hogy a helyi közösségek újra rátaláljanak saját erőforrásaikra, azokra a értékekre, igazodási pontokra, amelyek segítik őket, hogy problémáikat hatékonyabban kezeljék és megoldják.

Milyen tapasztalatokat szereztek eddigi tevékenységeik során?

Azt tapasztaljuk, hogy az általunk kínált lehetőségek, tematikus csoportok hiánypótlóak, mert ezek sokat segítenek az értékrend alakításában, a nagybetűs Életben való tájékozódásban, a problémákkal való szembenézésben, azokkal való megküzdésben, bármelyik korcsoportról is legyen szó.

Mottónk: „*A változás és a változtatás lehetősége*”, ami azt a hitünket fejezi ki, hogy fejlődésünk egy egész életen át tartó folyamat, és minden nap, minden óránál egy új lehetőséget a változásra, változtatásra amelynek pozitív kihatása van úgy a személy, mint a környezete életére.

Községünk lakói hogyan igényelhetik a Családsegítő Szolgálat támogatását?

Karcfalván november 29-én, csütörtökön délután 5 órakor szeretnénk indítani a „*Szülők klubját*”, ahová szeretettel várjuk mindazokat, akiknek fontos a családi kapcsolat minősége, a gyermekük jövője. A havonta vagy kéthetente sorakerülő találkozásokon a gyerekeveléssel, családi élettel kapcsolatos különböző témaköröket szeretnénk körüljárni, igény szerint más szakemberek: pl. gyerekorvos, pap, gyógytornász bevonásával is.

O. A. Battistat idézve „*a szülő nem adhat értékebb ajándékot gyermekének, mint néhány vele töltött percet minden áldott nap*”.

Ennek az ajándékozásnak a módozatait szeretnénk a most induló programunkban közösen keresni. Az első alkalom témája „*Ünnepre készülődés a családban*”.

Köszönjük a beszélgetést és kegyelmekben gazdag találkozásokat kívánunk!

Lejegyezte Kelemen E.

TUDJA-E HOGY?

- A szobanövény öntözővizét hagyjuk egy napig állni, az esetleges klórtartalom elpárolog, a növényen nem keletkeznek barna foltok.

- A tojás főzővize (kihűlve) kiválóan alkalmas öntözésre. Sok, a növénynek szükséges ásványi anyagot tartalmaz.

- Fényesen maradnak a szobanövények levelei, ha időnként áttöröljük tej és víz 1-1 arányú keverékével.

- Tartós marad a vágott virág, ha szárát egy éles késsel mindig ferdén visszavágjuk, amikor friss vízbe tesszük a növényt.

- Vízcserénél a vágott virág szárát mindig vízbe mártva vágjuk le, ezáltal nem képződik levegőbuborék, ami megátolja a vízfelvételt.

- A szegfű egy-másfél hétig friss marad a vázában és a virág duplájára nő, ha Tonik-ba rakjuk. Négy nap múlva cseréljük le a Tonikot.

- A rózsza tartósabban marad a vázában, ha a vízbe néhány csepp denaturált szeszt teszünk.

- A víz nem lesz zavaros a vázában, ha egy kávéskanál fehérítőt teszünk egy liter vízhez.

- A hólapáton nem marad hó, ha használat előtt bekenjük viasszal.

- A befagyott vízvezeték felolvaszthatjuk hajszárítóval, esetleg használunk hőventillátort. Ha a jeges csapra meleg borogatást teszünk, az is használ.

- Hideg napokon ha nem indul az autó, egyszerű hajszárítóval is beindul. Fújjunk a légszűrő torkába meleget a hajszárítóval. A legtöbb esetben indulni fog.

- Ha nem akarjuk, hogy a szélvédő üveg befagyjon, a hideg téli éjszakára tegyünk az üvegre az ablaktörő lapáttal leszorítva fóliát. Reggel, indulás előtt nem kell a jeget kapargatni.

- Ha nincs se homok, se lapát kéznél és az autóval nem tud elindulni, mert csúszik a kerék, a lábszönyeget használja segítségként. Legtöbbször elindul a kocsis.

**A Székaszó megjelenését támogatta:
Hargita Megey Tanácsa és a
Communitas Alatvány**

ADOMÁK

Ahol az igazságot mérik

Törvényszéki adomák –válogatás A nevető Magyarország című kiadványból

Ilyenek az ügyvédek

- Ügyvéd úr!- kiált a kereskedő az ajtaja előtt elhaladó prókátorra.

- Nos?

- Nem lenne szíves megmondani, hogy jó-e ez a húsz korona?

- Jó, -válaszol az ügyvéd zsebredugva a bankót.

- Kérem vissza a pénzemet! – szól ijedten a kereskedő.

- Itt van tizenöt korona, - válaszol az ügyvéd, - öt nekem jár az ügyvédi tanácsért.

Egyforma keresetforrás

- Már, tekintetes törvényszék!- tartja vádbeszédét az ügyész, - súlyosbító körülménynek veendő az is, hogy a vádlott büntetésekből él...

- Hát nagyságos királyi ügyész úr miből él? - vág közbe szemtelen vigyor-gással a vádlott.

Az első igazságos ítélet

Egy ügyvéd, valahol névnapozván, kissé pityókosan jelent meg a tárgyaláson.

- Uram, sajnálattal látom, - szólalt meg a bíró, - hogy ön olyan állapotban van, amely megszegyenítő úgy önre, mint az ügyvédi karra egyaránt.

- Bíró úr, felel az ügyvéd, - ön ma felülmulta önmagát. Tizenöt év óta ez az első igazságos ítélet, amelyet öntől hal-lottam.

Indoklás

-A halálraítéltről miért mondják, hogy „szegény bűnös”?

- Mert a gazdag bűnösöket nem akasztják fel.

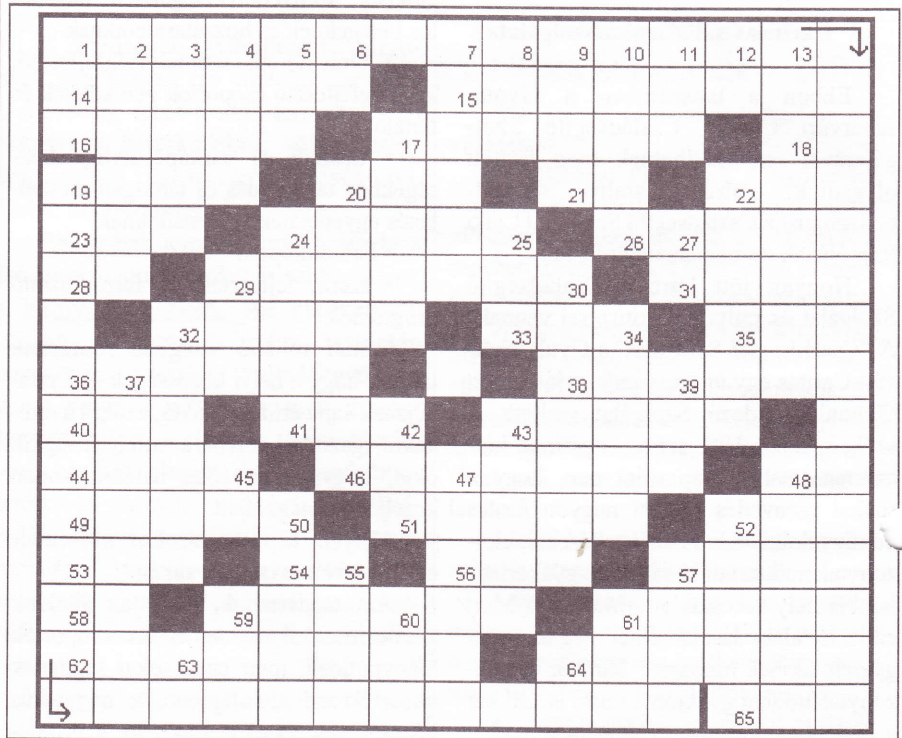
Nem sértés

Egy falusi gazdaember csúnyán összekülönbözött Áron kocsmárossal. A civódás hevében elmondta mindennek. Ezért aztán becsületsértés miatt a törvény sorompói elé került. A járásbíró ki akarta békíteni a feleket.

- Látja, látja Cseresnyés gazda, - szólta a bíró jóakaratólag a vádlotthoz, - azt panasolja a kocsmáros, hogy elmondta kegyelmed öt mindenféle zsidónak.

- Hát hiszen csak nem mondhattam néki, hogy *francia!* -válaszolt hetykén a gazda.

REJTVÉNY

SKANDINÁV KÖZMONDÁS

VÍZSZINTES: 1. Skandináv közmondás

(első rész, zárt betűk: Z, A, M). 14. A napraforgó, a tökmag ... magvak. 15. Tömegében Jugoszláviában élő nép. 16. Állati férőhelyek. 17. A vízsz. 59. sz. alatti város labdarúgócsapata. 18. A rádium vegyjele. 19. A gyártmányok minőségét ellenőrző alkalmazott. 20. Sipos isten. 21. Tiltakozás. 22. Becézett Elemér. 23. Város az NSZK-ban. 24. A nagy francia forradalom egyik alakja. 26. ... Bernhard (egy-kori híres francia színésznő). 28. Azonos betűk. 29. Lábával többször rálép. 31. Előtag: átalakulással, változással kapcsolatos. 32. Kihelyez. 33. ...-kop. 35. Szovjet folyó. 36. Dohányáruda. 38. Üdülőhely a Balaton mellett. 40. Lépeget. 41. Több, mint kellene. 43. Optikai készülék segítségével megjelenít. 44. Kitűzött díj elnyeréséért folytatott verseny a régi görögöknél. 46. A többi közül kiválogat. 48. Kicsinyítő. 49. Elégedetlenkedik a kutyas. 51. Arcpor. 52. Kettő. 53. Spanyol exkirályné. 54. Azonos hangzású betűk. 56. ... Miines (Iowa állam fővárosa az USA-ban). 57. Ételsor. 58. A hegedű két húrja. 59. Város Jugoszláviában a Neretva mellett. 61. Üres házhely. 62. Önkéntes jelentkező. 64. Fényképezőgép része. 65. Szűrő fegyver.

FÜGGŐLEGES: 1. Rossz minőségi bor- és szőlőfajta. 2. Megvásárolták. 3. Társasjáték. 4. "A" jövedendő. 5. A hidrogén, oxigén és kálium vegyjele. 6. Szintén. 7. Március 18-án van ez is. 8. Lehel másik

neve. 9. ...More (110 km hosszú völgy Skóciában). 10. Deresedő hajú. 11. A rajongók írójának névjele. 12. S.L. 13. Ilyen villanyvasalót ne használjunk. 17. Erődítmények. 19. A vízsz. 1. sz. sor folytatása (zárt betűk: A, A, O). 20. Kis folyóvizek. 22. Származás. 24. Ilyen hamar? 25. Tartó. 27. Zeli ... See. 29. ... kabilok. 30. Eredményekben gazdag. 32. Kéznél levő időmérő. 34. Péter idegen változata. 37. Felbukkan az emlékezetében. 39. Jugoszláviai város. 42. Lásd a 33. sz. sort. 43. A cseber párja. 45. Biztatás. 47. ... szándék meghiúsulása. 48. A higany régi neve. 50. Elhunyt költőnk. (Géza). 52. Egyik égtáj. 55. Becézett István. 57. Ugyanis, hiszen. 59. Lehetőség. 60. Lásd a 65. sz. sort. 61. Növényi forrázathból nyert ital. 63. Négylábú. 64. KD.

BEDNAY

A Székaszó előző lapszámában kimaradt, hogy a rejtvényt Antal Csaba állította össze. A hibáért elnézést kérünk.

SZÉKASZÓ

Karcfalvi – Cskjenőfalvi kisújság
Kiadja a Csörgő Fialatok Szervezete
és Karcfalva Község Önkormányzata
Szerkesztőség: karcfalvi
kultúrotthon, ifjúsági iroda
A nyomdai munkálatok az Alutus Rt.
nyomdában készültek